

JEŽÍŠ POKOUŠEN ĎÁBLEM

Mt 4,1-11 Pokušení na poušti

Introit:

Kdo v úkrytu Nejvyššího bydlí, přečká noc ve stínu Všemocného. Říkám o Hospodinu: "Mé útočiště, má pevná tvrz je můj Bůh, v nějž doufám." Vysvobodí tě z osidla lovce, ze zhoubného moru. Přikryje tě svými perutěmi, pod jeho křídly máš útočiště; pavézou a krytem je ti jeho věrnost.

První čtení Exodus 34 1-4+27-28

Hospodin řekl Mojžíšovi: "Vytesej si dvě kamenné desky jako ty první, já na ty desky napíšu slova, která byla na prvních deskách, jež jsi roztříštil. Řiřprav se na ráno: vystoupíš zrána na horu Sínaj a postavíš se tam na vrcholku hory ke mně. Nikdo s tebou nevystoupí, a též ať se na celé hoře nikdo neukáže, ani brav nebo skot ať se nepase poblíž té hory." Mojžíš tedy vytesal dvě kamenné desky, jako ty první. Za časného jitra vystoupil na horu Sínaj, jak mu Hospodin přikázal, a do rukou vzal obě kamenné desky.

Hospodin řekl Mojžíšovi: "Napiš si tato slova, neboť podle těchto slov uzavírám s tebou a s Izraelem smlouvu." A byl tam s Hospodinem čtyřicet dní a čtyřicet nocí; chleba nepojedl a vody se nenapil, nýbrž psal na desky slova smlouvy, desatero přikázání.

Text kázání Matouš 4,1-11:

Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od d'ábla. Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokuřitel a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby." On však odpověděl: "Je psáno: `Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.' " Tu ho vezme d'ábel na do svatého města, postaví ho na vrcholek chrámu a řekne mu: "Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: `Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen'!" Ježíš mu pravil: "Je také psáno: `Nebudeš pokouřet Hospodina, Boha svého.' " Pak ho d'ábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu a řekne mu: "Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět." Tu mu Ježíš odpoví: "Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: `Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.' " V té chvíli ho d'ábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho.

Připomeňme si, že Ježíš přijal své poslání a veřejně se k němu přihlásil přijetím křtu od Jana. Ve křtu byl ujistěn o Boží podpoře a darem Ducha svatého je pak veden na poušť. Zde, na poušti, daleko od lidí si má a chce ujasnit, v čem spočívá jeho poslání, co znamená být Božím Synem a co se od něj

čeká.

Čtyřicet dní a nocí na hoře Sinaj potřeboval Mojžíš k sepsání desatera, čtyřicet let po poušti putoval Boží lid než byl schopen vstoupit do zaslíbené země, čtyřiceti dny a nocí pústu prošel Ježíš před d'ábelským pokušením. Čtyřicet dnů na poušti je cestou přípravy. Duch svatý Ježíše vede tam, kde bude vystaven přípravě a pokušení před cestou Syna člověka, který má spasit svět.

Odkud pokušení

Když člověk vstupuje do manželství, když se stane rodičem, když přijímá své povolání, když se rozhoduje co a jak dál, má velmi často před sebou několik možností jak se toho, co je před ním zhostit. A není to shoda okolností, že možnosti, které se člověku nabízejí se tak nápadně podobají pokušení, kterým na poušti čelil Ježíš. Jsou to pokušení, která se dotýkají jádra lidství.

Doslovný překlad z řečtiny nám předkládá až těžkopádné znění první věty textu, ta nám má přiblížit, co se s Ježíšem po křtu dělo: *Tehdy byl Ježíš vyveden na poušť od Ducha k pokoušení od d'ábla. Je zde zřejmé, že pokušení nevytváří ani Bůh ani Duch svatý. Pokušení přichází, když člověk volí jak má jednat, jak se zachovat. A v tu chvíli přichází d'ábel.*

Co nebo koho si máme představit pod pojmem d'ábel, satan? Když to slovo vidíme v Bibli napsáno je s malým písmenem a v překladu znamená pokušitel, ten, kdo žaluje, pomlouvá, ten, kdo nám něco namlouvá, ten, co člověka zkouší, jestli se nedá na jeho stranu. Podobně byli první lidé pokoušeni v ráji. Následkem pokušení je odvrácení se od Boha, odcizení se Bohu, naslouchání tomu, co nás od Boha vzdaluje. Satan nebo d'ábel je zosobněné toto odcizení, nadosobní moc zlého, moc hříchu, která se usadí v lidském srdci.

Na Ježíšově pokušení můžeme vidět, jak těžké bývá rozpoznání hříchu, rozpoznání, co to hřích je. Čtyřicet dní a nocí Ježíš hladověl a přemýšlel o svém poslání a když vyhladověl, když byl hladý na pokraji svých sil, tak na něj dolehlo d'áblovo pokušení, otázky pokušitele s plnou vahou.

Z kamenů chleby

"Jsi-li Syn Boží, řekni, at' z těchto kamenů jsou chleby." Ježíš je vystaven pochybnostem, je vůbec Synem Božím, nevymyslel si všechno sám? Je poslání, které přijal skutečně od Boha?

Pochybnosti, které přepadají nás, které mají sklon nás odradit od přijatého úkolu přichází, když jsme se svými silami v koncích, když jsme vyčerpáni, když si začínáme klást otázku, jestli se po nás vlastně nechce něco jiného než jsme

si mysleli.

Jsi-li Syn Boží, měl bys z těchto kamenů udělat chleby, z toho by byl prospěch, to by se lidem líbilo, to přece všichni lidé potřebují a chtějí. Copak se dá žít bez zajištění základních potřeb jako je chléb?

Zlepšení životních podmínek v oblasti hmotného dostatku patří mezi nejčastější sliby těch, kdo se ucházejí o moc. A ve světě je skutečně mnoho těch, kdo trpí hladu. Hmotné zajištění je pro člověka důležité a z evangelií známe příběh o Ježíšově nasycení tisíců lidí právě na poušti. Zajímavé je, že k syčení došlo až kvečeru, kdy lidé s Ježíšem a jeho učedníky strávili celý den. *Nejenom chlebem je živ člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst*, odpovídá satanovi Ježíš. Denně prosíme o chléb, ale naše lidství živí Boží slovo. Žijeme, když jsme v rozhovoru s Bohem.

Láskou, která předchází hmotnému dostatku můžeme tomuto pokušení předejít nebo mu nepodlehnout ve chvíli kdy se třeba chceme být dobrými rodiči. Je důležitější dítě milovat než ho zahrnout blahobytem. Podobně chrání Boží slovo ty, kdo jsou vystaveni masáži konzumu.

Ježíš nás vede cestou, kde má hlavní slovo Bůh. Svým odmítnutím udělat z kamenů chleby a tak zajistit člověku především blahobyť Ježíš potvrdil, že přišel, aby zachránil člověka celého, aby nám vrátil lidskou tvář. Bez chleba člověk vyhladoví a zemře, ale s Bohem zůstává i navzdory smrti.

Vrhni se dolů z vrcholku chrámu

Druhé pokušení se týká chrámu, náboženství a důvěry v Boha - jestli patříš Bohu, vyzkoušej jeho ochranu, nabádá pokušitel. Pokušení připomíná 91. žalm - *Mé útočiště, má pevná tvrz je můj Bůh, v nějž doufám. ... On svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě chránili na všech tvých cestách. Na rukou tě budou nosit, aby sis o kámen nohu neporanil.* Ďábel nabízí Ježíši slovo Písma a trvá na jeho doslovném znění - *Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: 'Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen'!*

Přece je to napsáno v Bibli nebo tomu nevěříš, slýcháme, když chce někdo zpochybnit naši víru. Moderně takovému chování říkáme manipulace. Nenápadně pomocí polopravdy člověka dotlačit tam, kde ho chci mít. Ježíš se dostává do pokušení se předvést jako spasitel, který disponuje zázračnou mocí, jako ten, kdo má v záloze po zuby vyzbrojené bojovníky, se kterými vyžene římské okupanty. Nebo jiným zázračným způsobem nastolí mezi lidmi spravedlnost a blahobyť. Podle Ježíše patří k posledním zkouškám člověka, že: *„vyvstanou lžimesiášové a lžíproroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by*

svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné."

Ano, je psáno, „*Mé útočiště, má pevná tvrz je můj Bůh,*“ ale je také psáno, *Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.* Ježíš odmítá zkoušet Boží lásku, nemít dost na jeho slovu, dožadovat se jeho viditelných záruk.

Všechna království světa za poklonu

Posledním lákadlem d'ábla je vláda nad světem, dám ti všechna království světa i jejich slávu, když se mi budeš klanět, slibuje d'ábel, když přivedl Ježíše na vysokou horu, na horu, odkud je vidět, na horu vidění, horu vizí. Přiznejme si, že si d'ábel ani nevymýšlí. Pánem světa a vesmíru je Bůh, ale královstvím světa vládnou lidé a sklízí i jejich slávu. Je pravda, že to většinou není na dlouho. Vláda nad královstvími světa může být příležitostí prosadit dobré věci, chudým opatřit živobytí, prosadit demokracii, chránit slabé, zlepšit lékařskou péči. Tolik skvělých věcí by se dalo udělat, kdyby člověk jako Ježíš měl ve světě moc. A stačí jen tak málo, docela malá poklona d'áblu, jen na chvíli zapomenout na přikázání „*Nezobrazíš si Boha zpodoběním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit.*“

Dnes už to nejsou obrazy ani sochy čemu máme sklon se klanět, ale velké myšlenky, ideje a vize, které by mohly svět zachránit. Ale ani skvělé nápady jak obnovit zničený prales, jak vyčistit moře od nánosů odpadků, jak prosadit demokracii na celém světě, nic takového podloženého nejlepšími úmysly nemůže člověka zachránit. Lidský hřích, nelze překonat mravním vzepětím.

Ježíš poznal v nabízené moci jen d'áblu kamoufláž. Ježíš své lidství založené na vztahu k Bohu nezradil.

A to je i naše cesta, následovat Krista, který se rozhodujícím způsobem postavil zlému. Není nad pravdivý lidský život, plný lásky, odpuštění a pravdy, která přichází od Boha.

Pane, Ježíši Kriste, k tobě upínáme svá očekávání, u tebe hledáme zastání, tebe a tvé království vyhlížíme. Amen.

Poslání: *Dotazujte se Hospodina, dokud je možno ho najít, volejte ho, dokud je blízko. Svévolník ať opustí svou cestu, člověk propadlý ničemností svoje úmysly; nechť se vrátí k Hospodinu, slituje se nad ním, k Bohu našemu, vždyť odpouští mnoho.*

Požehnání: *Hospodin je zdeptanému nedobytným hradem, v dobách soužení je hradem nedobytným. V tebe nechť doufají, do znají tvé jméno. Vždyť ty, kdo se dotazují po tvé vůli, neopouštíš, Hospodine. Amen.*